

Koncert na památku anděla

Sunil, jeho specialista na kinezioterapii, tučný kolos a¹ bývalý mistr v judu, přerušil zkoušku tleskáním.²

„Je čas na vaši schůzku, pane.“

O pár minut později už měli specialista i pacient kůži od oleje.³ Axelovi se dostávalo každodenní péče, kterou vyžadovala jeho rehabilitace. Pod otvor masérského lehátka na oči a na nos si položil noty⁴, které se učil nazpaměť tím, že si je prozpěvoval.

„Vypadáte, že máte lepší náladu než obvykle, pane Langu.“

Do čeho se to ten blbec plete? Hudroval⁵ Axel. Jak se ho týká to, že mám dneska dobrou náladu a jindy špatnou? Je to masér, ne psychiatr, tupec jeden!

⁶O pět minut později si Axel zase zabroukal⁷. Bývalý džudista si dovolil se přátelsky⁸ zeptat znovu – domýšlel se, že by jeho pacient rád sdílel svoje pocity.

„Co vás tak rozradostnilo⁹, pane Langu?“

„Jeden slib. Slíbil jsem si, že si za svoji první miliardu splním sen. Svůj sen.“

¹ Přidávám spojku „a“, protože ve francouzštině je řetězení popisů beze spojek běžné a nerušivé, zatímco v češtině nezní autenticky.

² En claquant des mains: není potřeba překládat jako „tleskání rukama“, protože tleskat se nedá jinou částí těla; slovo „rukama“ by tak bylo v tomto kontextu nadbytečné. TO ANO, ALE ZŘEJMĚ JEN ZATLESKÁNÍM (JEDNÍM)

³ Zaprvé, ze spojení členu + podst. jm. + příd. jm. vytvářím větu. Ve francouzštině věta (která vlastně ani není pořádnou větou, protože jí chybí sloveso), působí autenticky a gramaticky (a syntakticky) správně. Zato v češtině by pouhé spojení „mastná kůže“, popř. „kůže od oleje“ působilo velmi bizarně, neautenticky a českému čtenáři by nedávalo smysl. Jednalo by se o otrocký překlad, ze kterého by „prosvítala“ francouzština.

Zadruhé, rozšíření popsaného syntagmatu na větu mě nutí přidat podmět, který se v originále nevyskytuje, a ze zmíněného syntagmatu utvořit jiný větný člen. Z kontextu je zřejmé, že se jedná o zamaštěnou kůži maséra, který masíruje Axela, a Axela, který podstupuje terapii; do věty tedy přidávám jako podmět výrazy „specialista“ a „pacient“. Slovo „specialista“ používám, protože už v blízkém textu bylo jednou použito a čtenář si tak lehce domyslí a vzpomene, o koho se jedná. Není třeba opakovat sousloví „specialista na kinezioterapii“, protože takové spojení už by ve větě bylo příliš dlouhé a zbytečné. Slovo „pacient“ se mi do textu hodí jednak z toho důvodu, že je opakem slova „specialista“ a zapadá tak do kontextu běžné řeči, jednak proto, že z předchozího příběhu (pokud si dobře vzpomínám, Axel se popral a zranil se tak) je zřejmé, že Axel je pacientem, tedy osobou nějakým způsobem poraněnou. Navíc se tento výraz objevuje dále v textu. Úmyslně se vyhýbám použití vlastních jmen místo zmíněného „specialisty“ a „pacienta“, protože následující věta začíná Axelem a vlastní jméno by se tak bezprostředně opakovalo. NE, AXEL SE NEPOPRAJ, A KOREKTNĚJŠÍ JE „KLIENT“, PRO TO, ŽE BY BYL NAMAŠTĚNÝ I SUNIL, NENÍ VE VĚTĚ ŽÁDNÁ OPORA..

⁴ Le dépliant: slovník ukazuje výrazy jako „brožurka, leták“, „složená příloha“, ale to mi do kontextu nesedí, proto překládám obecně jako noty (z kontextu není jasné, o jakou konkrétní partituru se jedná)

⁵ Bougonner: slovník nabízí i výraz „bručet si pod vousy“, ale to mi evokuje skutečnost, že by si to Axel pro sebe říkal nahlas, byť šeptem, a to mi do kontextu nesedí – jedná se pouze o Axelovy myšlenky.

⁶ Dlouhé souvětí v originálu rozdělují na dvě věty.

⁷ Vynechávám překlad „puisque“. Návaznost českých vět ve mně vyvolává jasné pochopení, že zopakování otázky maséra je důsledkem Axelova zanotování, a proto se mi překlad puisque jako „protože/poněvadž“ zdá zbytečný.

⁸ Par sympathie: slovník nabízí výrazy „sympatie, náklonnost“, „soucit (kniž.)“, ale ani jeden z výrazů se mi do kontextu nehodí. Situace na mě dělá dojem, že se masér snaží být milý, přátelský a snad i vstřícný, chce si s pacientem nezávazně o nezávažném a veselém tématu popovídat, proto překládám jako „přátelský“. ANO

⁹ ... rend joyeux: v originále je použit prézens, ale v češtině mi výraz „co vám dělá takovou radost“ či „co vás tak rozradostňuje“ nezní autenticky, proto používám čas minulý, který vyjadřuje i důsledek vyplývající z kontextu (Axel je v dobré náladě, a tudíž si brouká) ANO, V POŘÁDKU

„Opravdu? Gratuluji, pane. K miliardě, chci říct.“

„Bolí mě to, pitomče.“

„Promiňte. A jaký máte sen, pane?“

„Jet do Francie.“

„To chápu.“

Větší posuny smyslu P2, P3 a viz kapitálky v poznámkách pod čarou.

Některá místa pěkná (P7)

započteno